

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/16/2016
Identifikačné číslo spisu:	1708899584
Dátum vydania rozhodnutia:	31.01.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1708899584.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu R. P., bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. Annou Ščepkovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Saratovská č. 2/A, proti žalovanému BIS Slovensko, s.r.o., so sídlom v Rovinke, č. 590, IČO: 00 679 500, zastúpenému JUDr. Petronelou Kaveckou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Kolískova č. 1, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Sociálna poisťovňa, pobočka Bratislava, so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 31, zastúpeného JUDr. Dagmar Kubovičovou, advokátkou, so sídlom v Bratislave, Námestie Biely kríž č. 3, o náhradu straty na zárobku a o náhradu škody na zdraví, vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 5 C 959/2008, o dovolaní žalovaného a o dovolaní vedľajšieho účastníka na strane žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. mája 2015 sp. zn. 9 Co 282/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu, žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného rozsudkom zo 14. mája 2015 sp. zn. 9 Co 282/2014 potvrdil v napadnutých častiach v spojení s opravným uznesením zo dňa 6.2.2014 č. k. 5 C 959/2008- 481 rozsudok Okresného súdu Pezinok z 10. decembra 2013 č. k. 5 C 959/2008-452, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za stratu na zárobku za obdobie od 8.6.2001 do 8.7.2002 v sume 6 093,87 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 16,5 % ročne od 9.7.2002 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Druhým výrokom vo zvyšnej časti náhrady za stratu na zárobku žalobu zamietol, ďalším výrokom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi náhradu za bolesť vo výške 4 764,99 eur a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 24 895,44 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Štvrtým výrokom vo zvyšnej časti týkajúcej sa náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia súd žalobu zamietol, následným výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za stratu na zárobku z dôvodu invalidity mesačne v sume 463,10 eur k 16. dňu v mesiaci od 9.7.2002 do 31.12.2003, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V poradi šiestym výrokom konanie v časti o zaplatenie náhrady za stratu na zárobku z dôvodu invalidity vo výške 463,10

eur mesačne od 1.1.2004 zastavil. Ďalším výrokom uviedol, že po právoplatnosti rozsudku o zastavení konania bude vec postúpená Sociálnej poisťovni, ul. 29. augusta 8-10, Bratislava. Posledným výrokom konštatoval, že o trovách konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predmetom konania v danom spore sú nároky žalobcu, ktoré mu vznikli následkom pracovného úrazu, ku ktorému došlo 8.6.2001, čiže za účinnosti zákona č. 65/1965 Zb. Zákonníka práce účinného do 30.06.2001. Po právnej stránke aplikoval § 190 ods. 1, § 191 ods. 1, 2, 4, 5, § 193 ods. 1, § 194 ods. 1, § 195 ods. 1, § 196 vyššie spomínaného zákona. Konštatoval, že boli splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti zamestnávateľa za škodu, a teda že sa v danom prípade jedná o pracovný úraz. Žalobca ako zamestnanec poverený vykonať montáž zdvíhacieho zariadenia konal na pokyn svojho nadriadeného, teda zamestnávateľ nepreukázal, že poškodený zamestnanec konal pri porušení právnych predpisov zavinené, pretože sám zamestnávateľ primerane porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z vyhlášky Slovenského úradu bezpečnosti práce a Slovenského banského úradu č. 374/1190 Zb., keď zamestnancom nedodal technologický postup na montáž uvedeného portálového žeriavu, čím zamestnávateľ nevytvoril vhodné pracovné podmienky pre výkon činnosti. S odkazom na proces dokazovania primerane a podrobne vysvetlil, prečo neboli v konaní dané liberačné dôvody na zbavenie sa zodpovednosti žalovaného ako zamestnávateľa v zmysle § 190 ods. 1 písm. a/, § 191 ods. 2 písm. a/ a c/ Zákonníka práce. V časti rozhodnutia týkajúcej sa bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia súd aplikoval § 2 ods. 1, § 4 ods. 1, § 6 ods. 1, § 7 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „vyhlášky“). Súd poukázal na skutočnosť, že náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sú dve relatívne samostatné zložky náhrady škody na zdraví, aj keď sú vo vyhláške upravené spoločne. Oba druhy odškodnenia sú náhradou tzv. nemateriálnej ujmy a majú slúžiť na to, aby si poškodený mohol obstarat' náhradné pôžitky na vyrovnanie prežitých a prežívaných utrpení, strastí a kompenzovanie životných obmedzení vyvolaných úrazom. Priznanie nároku na bolesť nepodmieňuje priznanie nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia a naopak, ide o nároky rýdzo osobnej a satisfakčnej povahy. Poznamenal, že vyhláška upravuje zvlášť podmienky, za ktorých sa poskytuje odškodnenie za bolesť, a zvlášť podmienky pre odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia. Rovnako osobitne stanovuje zásady pre vyhodnocovanie oboch druhov odškodnenia, resp. zvýšenie odškodnenia u oboch nárokov v prípade preukázania dôvodov hodných osobitného zreteľa. Vzhľadom k preukázaným skutočnostiam sa okresnému súdu priznanie odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia v prípade žalobcu základným bodovým ohodnotením javilo ako nepostačujúce a neprimerané následkom spojených s trvalým poškodením zdravia, preto ako primerané stanovil mimoriadne zvýšenie náhrady za bolesť žalobcu vo výške 4 - násobku základného bodového ohodnotenia vyplývajúceho zo znaleckého posudku č. 913766-35/09 zo dňa 4.2.2012, čo predstavuje sumu 4 765,99 eur. V prípade sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 10 - násobku základného bodového ohodnotenia vyplývajúceho zo znaleckého posudku č. 913766-77/11 zo dňa 4.2.2012, čo predstavuje sumu 24 895,44 eur a žalobu v časti prevyšujúcej 10 - násobok základného bodového ohodnotenia spoločenského uplatnenia zamietol. V časti ostatných finančných nárokov v súvislosti s pracovným úrazom dôvodil v zmysle § 194 ods. 1, § 195 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, keď žalobcovi priznal náhradu za stratu na zárobku za obdobie práceneschopnosti od 8.6.2001 do 8.7.2002 v sume 6 093,87 eur spolu s úrokom vo výške 16,5 % ročne, ktorá zodpovedá dvojnásobnej výške diskontnej sadzby vyhlásenej Národnou bankou Slovenska vo výške 8,25 % od 9.7.2002, t. j. dňa, ktorý nasledoval po dni, kedy boli žalobcovi vyplácané nemocenské dávky. Priemerný mesačný zárobok vypočítal v sume 699,94 eur, keď rozhodujúcim obdobím bol kalendárny štvrtrok predchádzajúci štvrtroku, v ktorom sa zisťuje priemerný zárobok, t. j. rozhodným obdobím bolo obdobie 1/2001 až 3/2001. Od 9.7.2002 bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok. Okrem uvedeného priznal žalobcovi od 9.7.2002 do 31.12.2003 náhradu za stratu na zárobku z dôvodu invalidity mesačne v sume 463,10 eur k 16. dňu v mesiaci ako rozdiel medzi dôchodkom vo výške 699,64 eur a invalidným dôchodkom vo výške 236,54 eur, pretože rozhodným obdobím pre výpočet náhrady za stratu na zárobku pri uznaní invalidity od 9.7.2002 je druhý štvrtrok roku 2002, t. j. obdobie o d 4/2002 d o 6/2002. Podľa § 134 ods. 3 Zákonníka práce v rozhodujúcom období neodpracoval aspoň 22 dní alebo 170 hodín, používa sa pravdepodobný zárobok, čo znamená, že jeho pravdepodobný zárobok je totožný s jeho priemernou mzdou vypočítanou počas práceneschopnosti. Rozhodnutie v časti zastavenia konania a postúpenia veci odôvodnil tým, že o nároku na náhradu za

stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity za obdobie po 31. decembri 2003 nie je daná právomoc súdu, lebo tieto nároky sa od 1. januára 2004 zo zákona považujú za úrazovú rentu, o ktorej v súlade s § 172 ods. 2, ods. 3 písm. a/ zákona o sociálnom poistení rozhoduje Sociálna poisťovňa. Vzhľadom na uvedené ide o neodstrániteľný nedostatok konania, preto konanie v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu za stratu na zárobku z dôvodu invalidity mesačne v sume 463,10 eur od 1.1.2004, zastavil. Odvolací súd označil rozsudok okresného súdu za správny s patričným odôvodnením, preto aplikoval § 219 ods. 1 a 2 O.s.p.

2. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal žalovaný dovolanie z dôvodu, že súdy nižšej inštalácie mu odňali možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Podľa názoru žalovaného sa odvolací súd stotožnil so závermi prvostupňového súdu bez jednoznačného, dostatočného, zrozumiteľného a presvedčivého odôvodnenia vo všetkých odvolacích dôvodoch a nevysvetlil prečo ich nemôže zohľadniť, čím spôsobil dovolaním namietanú vadu konania. V doplnení dovolania okrem neodôvodnenia rozhodnutia namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Žiadal, aby dovolací súd rozhodnutia súdov nižšej inštalácie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie aj vedľajší účastník na strane žalovaného. Prípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dôvodil v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie možnosti pred súdom konať dôvodil tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je riadne odôvodnené, neuvádza jasne, na základe akých právnych úvah dospel súd k záverom vyjadreným v o výroku rozhodnutia, je teda nepresvedčivé, nepreskúmateľné a arbitrárne. Následne z vykonaného dokazovania namietal nesprávne skutkové zistenia. Dovolateľ namietal aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

4. V písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného žiadal žalobca dovolania odmietnuť. K dovolaniu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného sa vyjadril žalovaný, ktorý sa s stotožnil s jeho dovolacími námietkami.

5. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu (žalovaný a vedľajší účastník na strane žalovaného), zastúpená advokátom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP).

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalovaného bolo podané pred 1. júlom 2016, (došlo na okresný súd 13. augusta 2015) a dovolanie vedľajšieho účastníka na strane žalovaného (podané osobne 13. augusta 2015), t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle vyššie citovaného § 470 ods. 2 CSP a prípustnosť dovolaní posudzoval v zmysle § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

8. Rozsudky odvolacieho súdu proti ktorým je dovolanie prípustné, boli uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. Dovolanie žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nesmerujú proti rozsudku, ktorý je uvedený v týchto ustanoveniach; prípustnosť ich dovolaní preto z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. nevyplýva.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené by dovolanie žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného bolo prípustné iba ak v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalovaný a vedľajší účastník na strane žalovaného procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdili a vady tejto povahy ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť ich dovolaní preto z týchto ustanovení nevyplýva.

10. Žalovaný tvrdil, že v konaní mu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Pokiaľ žalovaný vyvodzuje procesnú vadu konania vymenovanú v ustanovení § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. z toho, že je rozhodnutie odvolacieho súdu nepresvedčivo odôvodnené (nepreskúmateľné) a spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza nasledovné:

11. K námietke nepreskúmateľnosti (t. j. nedostatku v odôvodnení) rozhodnutia súdu nižšieho stupňa,

ktorou žalovaný odôvodnil prípustnosť svojho dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. dovolací súd poznamenáva, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“. Toto stanovisko bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a je aktuálne aj v danom prípade.

12. Najvyšší súd, stotožňujúc sa v preskúmvanej veci so závermi, na ktorých spočíva predmetné stanovisko, skúmal, či v danej veci ide o taký výnimočný prípad, kedy by nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladala vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd však nezistil, že by o takýto prípad v prejednávanej veci išlo; odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.

13. Pokiaľ žalovaný namietá nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je v konštantnej judikatúre Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie, o taký prípad ale v danej veci nešlo, zároveň je ale zhodne zastávaný názor, že prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď R 54/2012 a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad vo veciach sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 49/2012, 7 Cdo 212/2013), preto sa dovolací súd správnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom nezaoberal.

14. V predmetnom spore podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie aj vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý s odkazom na § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. namietal nedostatok odôvodnenia (nepreskúmateľnosť) rozhodnutia a jeho arbitrárnosť. Okrem toho poukázal na údajné nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

15. V súvislosti s dovolacou námietkou smerujúcou k nedostatku odôvodnenia (nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu odkazuje dovolací súd na argumentáciu uvedenú v bode 11. a 12. tohto rozhodnutia. Nad rámec vyššie uvedeného v zmysle dovolateľom namietanej údajnej arbitrárnosti rozhodnutia najvyšší súd uvádza, že o zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak zo strany súdu došlo k takej interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

16. Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia (odvolacieho i okresného súdu) zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné či arbitrárne.

17. Dovolateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým (údajne) dospeli v procese dokazovania, môže zakladať (nanajvýš) tzv. inú vadu konania; v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov, či nesprávneho vyhodnotenia dôkazov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Dovolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

18. Záverom vedľajší účastník na strane žalovaného tiež namietal nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Vzhľadom na preskúmanú vec a nepotvrdenie vytýkaného procesného nedostatku dovolací súd odkazuje na argumentáciu uvedenú v bode 13. tohto rozhodnutia.

19. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného nebolo možné vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.